

En lille tung stjerne!

Robot Star II Leif Johansen

En af de kendte tyske konstruktører Heinz Kilfitt lavede et lille stålkamera Robot omkring 1932. Dermed kom et af de tyske kameraikoner til verden. Robot fik ikke samme offentlige ry som Leica og Rollei, blev ikke elsket af amatører som Retina, men var højt værdsat af specialister indenfor militær, politi, videnskabsfolk altså med en atmosfære som Kine Exakta.

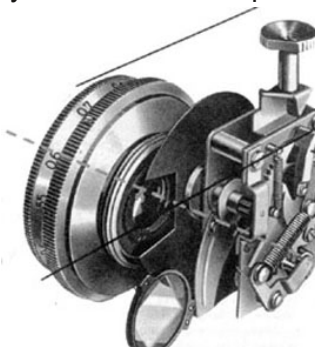
Producent var Otto Berning & Co., Schwelm (Westphalen nordlige Ruhrområde) i 1932/3. Otto var en unge mand uden specielt kameraerfaring men med lyst til entreprenørskab, Co var hans far,

der leverede pengene fra sin manufakturfabrik, og konstruktøren var som nævnt Kilfitt. Kilfitt lavede senere i 1950 for Metz Mecaflex første SLR med veksellobjektiv i 24 x 24 mm.

Kameraet var lille kompakt med egne filmpatroner til normal 35 mm film men med format 24x24 mm:

- ❑ billig i forbrug af film herunder de dyre farvefilm
- ❑ ingen spekulation over portræt eller landskabsformat
- ❑ meget robust bygget hus af Krupp stål
- ❑ brug af specialpatron muliggjorde at klippe filmen over i dagslys.

Lukkeren var ekstrem lydsvag – svagere end Leica og alle dele roterende, så der skabtes ingen rystelser. Den var speciel konstrueret og

produceret af Gaulthiers (Pronto) og kan bedst beskrives som en avanceret bokskammerlukker en roterende skive med fast hul. Efter eksponering drejes skiven tilbage, medens en anden plade drejer ind og lukker for lyset., filmen føres frem og lukkeren spændes alt sammen styret af et fjederværket i en proces. De forskellige tider opnås ved forskellige lukkerfjederspændinger. Lukkeren er placeret bag objektivet, men ikke op til filmplanet. Det er dermed ikke en fokallukker. Selv om mange kalder det en spaltelukker er det heller ikke det. Det tilhører gruppen af rotationslukkere som bl.a. findes Mercury, Olympus Pen F (alle teknisk forskellige). Placeringen kan bedst sammenlignes med de senere talrige "bag objektiv" kameraer med centrallukkerne Prontor og Compur (Prominent, Tenax II, Bessamatik, Retina S, Colorette, Paxette). Dermed har Robot de samme begrænsninger af brændvidder med hensyn til vignetering som disse kameraer. Tilslutningen var en M26 x 0.75 og film flankeafstand 31 mm. Skruefatningen bruges, indtil Royal serien (bajonet fatning), man kan således bruge gamle objektiver på senere kameraer før Royal.

Filmen skulle ud fra metervare fyldes på specialpatron og opsamles i samme type kasette – ingen tilbagespoling. Det kunne erstattes af en

samlet kasette. Ved model II ændredes patronen til den såkaldte K-kasette. Senere kunne man ved IIa sættes normal 35 mm Kodak patron ind som leverandør, stadig med en K-kasette som opsamler.

Objektiver lå standard på 30-40 mm. Oprindelig i 1933 blev objektiverne leveret af Meyer i Görlitz men senere var leverandørerne Zeiss (Tessar og Sonnar) og efter krigen især fra Schneider Kreutzfeld (Xenar og Xenon). Altid kvalitetsobjektiver. Der leveredes også vidvinkel og mild tele.

Det store nyhed var imidlertid urværket med optræk af fjeder, som Robot fik fra en urfabrik i Schwarzwald. Standard var et værk, der muliggjorde ca 24 optagelser. Kameraet kunne også leveres med større fjederværk til 50 optagelser dvs en hel normal 35 mm film. Disse to modelmuligheder gjaldt for alle Robot 24x24 modellerne.

Oprindelig var søgeren frit monteret på overfladen med mulighed for "at se om hjørner". Med model II blev søgeren indbygget. Det var modellen, man fortsatte med efter krigen. Krigsproduktionen var især gået til Luftwaffe, som brugte kameraet til masser af fotografiske opgaver. Fabrikken blev flyttet til nærheden af Dresden i slutningen af krigen, da de allierede nærmede sig Westphalen,

men efter våbenstilstanden rykkede den tilbage til - ja til ingen ting. Man måtte starte fra bunden med at genetablere arbejdstegningerne.

Det danske luftvåben brugte i nogle år Robot som kamera og var blandt de mange aftagere, som fik lavet specielle modeller af Robot II, hvilket giver en meget broget produktpalette byggende på få grundmodeller, altså et rigtigt samleområde for "skruetællere".

Med Robot IIa ændredes som nævnt filmsystemet til, at man kunne sætte en normal 35 mm patron ind i kameraet. Filmopsamleren var stadig den speciel lystætte patron, hvorfor det ikke var nødvendigt at spole tilbage. Man udløste

3 tomme billeder og kunne så åbne kameraet og klippe filmen over. Den lystætte optagerpatron toges ud og bragtes ind i mørkekammeret.

Med farvefilmens sejrsgang blev det dog nødvendigt at muliggøre en tilbagespolen i kameraet eftersom filmfabrikkernes "gratis" fremkaldning (var betalt ved filmkøbet) kun var gyldig med original filmpatron. Systemet med lystæt optagerpatron blev fastholdt. Samtidig blev søgeren forbedret og forsynet med rammer for veksellobjektiver. Robot IIa var blevet til Robot Star II. bemærk min model er en Robot Star II /50 med den store optræksfjeder.

Robots videreudvikling i 50'erne skete med Royal (bajonet, 18x24, 24x24, 24x36) Kameraerne er store og tunge, lukkeren larmer mere og man skal ofte vælge format. Ægte Robot fanatikere

betragter dem som fejltagelser. Man udviklede også Recorder varianterne, motoriserede med filmkassetter til længere film, overvågningskameraet til politi, militær (fly) ja selv Stasi brugte disse varianter kaldet Recorder.

Der udvikledes megen specialudstyr til kameraerne.

Det er ikke et billigt samleområde Royale kameraer er prismæssigt som Leica, selvom de funktionsmæssigt slet ikke er denne klasse.

Grå januar dag. Kodak Tri X 400 – Kodak D76 fremkalder – skannet - efterbehandling i Paint Shop Pro.

Min erfaringer efter et par dages ture med Robot Star II er, at kameraet ikke er amatørens til familie- og feriebrug. Det er specialisterne arbejdskamera.